

Seletuskiri

põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 20. veebruari 2009. a määruse nr 25 „Mahepõllumajandusliku tootmise nõuded” muutmine” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri 20. veebruari 2009. a määrus nr 25 „Mahepõllumajandusliku tootmise nõuded” on kehtestatud mahepõllumajanduse seaduse § 12 alusel.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostasid Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna mahepõllumajanduse büroo juhataja Marika Ruberg (marika.ruberg@agri.ee, tel 625 6537) ja taimetervise osakonna mahepõllumajanduse büroo peaspetsialist Eve Ader (eve.ader@agri.ee, tel 625 6533), juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Raili Sillart (raili.sillart@agri.ee, tel 625 6229). Eelnõu on keeleliselt toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (laura.ojava@agri.ee, tel 625 6523).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 punktiga 1 suurendatakse väikeettevõttena käsitatavas ettevõttes maksimaalset lõastatavate loomade loomühikute arvu 10-lt 20-le. Muutmise ettepaneku tegi Mahepõllumajanduse Koostöökogu põhjendusega, et Eestis on mitmeid väikeettevõtteid, kelle loomade arv on veidi üle 10 loomühiku ning kes ei ole suutnud lautu vabapidamiseks ümber ehitada. Pärast 31. detsembrist 2013. a ei ole komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 95 punkti 1 kohaselt lubatud loomi lõas pidada. Komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 erandlike tootmiseeskirjade peatüki artiklis 39 on sätestatud, et teatud tingimustel võivad liikmesriigi pädevad asutused lubada karja lõastamist väikeettevõtetes. Väikeettevõtte suurus on jäetud igale liikmesriigile ise otsustada. Muudatuse kohaselt sätestatakse, et väikeettevõttena käsitatakse ettevõtet, kus peetakse kuni 20 loomühikule vastaval hulgal lõastatavaid loomi. Lõastatavate loomade loomühikute arvestamisel võetakse aluseks komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), V lisas toodud määrad: pullid, lehmad ja muud üle kahe aasta vanused veised ning üle kuue kuu vanused hobuslased – 1,0 lü; kuus kuud kuni kaks aastat vanad veised – 0,6 lü; alla kuue kuu vanused veised – 0,4 lü; lambad, kitsed – 0,15 lü.

Eelnõu § 1 punktidega 2 ja 3 viiakse määruse § 19 lõiked 2 ja 3 kooskõlla 1. juulist 2013. a jõustuva mahepõllumajanduse seaduse §-ga 4¹. Mahepõllumajanduse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadusega asendatakse tootlustusettevõtete tunnustamine teavituskohustusega. Edaspidi esitab isik, kes soovib tegeleda tootlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamise ja turuleviimisega, enne tegevuse alustamist Veterinaar- ja Toiduametile kirjaliku teavitamise avalduse.

Eelnõu § 1 punktiga 4 jäetakse määruse paragrahvide 20 ja 21 pealkirjast ja tekstist välja sõna „töödeldud”. Sõna jäetakse välja, kuna mahepõllumajanduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 muutmisega täpsustatakse Veterinaar- ja Toiduameti ning Põllumajandusameti järelevalvepädevust sööda üle tehtava järelevalve osas täpsemate tegevuste kaudu – sööda

segamine üksnes oma ettevõtte tarbeks ning sellise sööda tootmine ja turustamine, mida ei segata üksnes oma ettevõtte tarbeks.

Eelnõu § 2 näeb ette määruse jõustumise 2013. a 1. juulil.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta ning komisjoni määrusega (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga.

4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamisega suurendatakse väikeettevõttena käsitatavas ettevõttes maksimaalset lõastatavate loomade loomühikute arvu 10-lt 20-le. Muudatus võimaldab Eesti väikeettevõtetel, kes ei ole suutnud oma lautu vabapidamiseks ümber ehitada, jätkata mahepõllumajanduslikku tootmist pärast 31. detsembrit 2013, mil lõpeb komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 95 punkti 1 kohane erisus.

Tunnustatud mahetoitlustajaid oli 2012. aasta seisuga kuus, aga kohtumistel mahepõllumajandusorganisatsioonide esindajatega on selgunud, et toidu valmistamisel kasutatakse mahepõllumajandussaadusi ka teistes toitlustusettevõtetes, kuid ilma sellele viitamata, kuna nõuded on liialt keerukad. Riskipõhine kontroll ja tunnustamise asemel teavitamise kohustus aitavad kaasa nende toitlustusettevõtete arvu suurendamisele, kes kasutavad mahepõllumajandussaadusi.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa riigieelarvelisi lisakulutusi, samuti ei kaasne uusi tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2013. aastal.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Põllumajandusametile ning Veterinaar- ja Toiduametile.

Eelnõu väljatöötamisel on kaasatud Mahepõllumajanduse Koostöökogu liikmeid.

Eelnõu esitatakse õigusaktide eelnõu infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile.